

Zdravljenje kroničnih revmatičnih bolezni v času pojavljanja bolezni COVID-19

Priporočilo za VSE bolnike

Upoštevajte vse ukrepe in navodila Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) in Ministrstva za zdravje (MZ) glede preprečevanja širjenja COVID-19.

Sami ne prekinjajte ali spreminjajte odmerkov glukokortikoidov (metilprednizolona (Medrol), hidrokortisona ali prednizolona)! Vse spremembe odmerkov glukokortikoidov morajo biti dogovorjene z zdravnikom, ki vam je to zdravilo predpisal. Ob nenadni prekinitvi glukokortikoidnega zdravljenja lahko pride do resnih zapletov, povezanih z zavoro delovanja nadledvičnih žlez.

Za lajšanje bolečin predlagamo v prvi vrsti uporabo paracetamola. Uporaba nesteroidnih antirevmatikov ni prepovedana, predlagamo pa upoštevanje običajnih previdnostnih ukrepov in uporabo najmanjšega učinkovitega odmerka za najkrajši možen čas.

Priporočila za bolnike, ki nimajo COVID-19 in niso bili v stiku z bolnikom s COVID-19

Nadaljujte zdravljenje s konvencionalnimi sintezni¹, tarčnimi sintezni² ali biološkimi³ DMARD, kakor vam jih je predpisal lečeči revmatolog. Prekinitev zdravljenja lahko poslabša vašo kronično vnetno revmatično bolezen.

Priporočila za bolnike, ki so bili v tesnem stiku z bolniki z dokazano COVID-19 ali imajo dokazano COVID-19*

Strogo upoštevajte navodila epidemiologa glede karantene,

Začasno prekinite zdravljenje s konvencionalnimi¹ in tarčnim sinteznim² ali biološkim³ DMARD.

Če zaradi COVID-19 niste potrebovali zdravljenja v bolnišnici in niste imeli dokazane pljučnice lahko zdravljenje z DMARD začnete 7–14 dni po tem, ko bodo morebitni simptomi COVID-19 izzveneli.

Če pa ste zaradi COVID-19 potrebovali zdravljenje v bolnišnici ali so vam dokazali s COVID-19 povezano pljučnico, se pred nadaljevanjem zdravljenja z DMARD posvetujte z lečečim revmatologom.

Navodila glede pregledov v revmatološki ambulanti in dnevni bolnišnici KO za revmatologijo

Če ste v zadnjih 3 mesecih preboleli COVID-19 za obravnavo ni zadržkov, če je od okužbe minilo:

- vsaj 10 dni v kolikor prejimate konvencionalno sintezno zdravilo,
- vsaj 20 dni, v kolikor prejimate glukokortikoid, biološki³ ali tarčni sintezni² DMARD.

Če imate simptome akutne okužbe, ali ste bili v stiku z obolelim s COVID-19:

- upoštevajte vse ukrepe in navodila NIJZ in MZ glede preprečevanja širjenja COVID-19,
- načrtovano obravnavo na KO za revmatologijo odpovejte po telefonu: 01/522 4531 ali revmatologija.ambulanta@kclj.si. Dodelili vam bomo nov termin pregleda.

Dodatne informacije

Za posamezne primere smo revmatologi družinskim zdravnikom in drugim zdravnikom, ki zdravijo bolnike s kronično revmatično boleznijo, dostopni za posvet po ustaljenih komunikacijskih poteh.

doc. dr. Žiga Rotar, dr. med.,
doc. dr. Alojzija Hočevar, dr. med.
za konzilij revmatologov KO za revmatologijo
Univerzitetni klinični center Ljubljana

Ljubljana, 16.12.2020

¹ metotreksat (metotreksat, Metoject), leflunomid (Arava), takrolimus (Prograf, Advagraf), mikofenolat mofetil (CellCept, Myfortic, Myfenax), azatioprin (Imuran, Azafalk), sulfasalazin

² Tofacitinib (Xeljanz), baricitinib (Olumiant), apremilast (Otezla)

³ Adalimumab (Humira, Hyrimoz, Amgevita, Idacio, Imraldi Hulio), certolizumab (Cimzia), etanercept (Enbrel, Benepali), golimumab (Simponi), infliksimab (Remicade, Remsima,

Inflectra, Flixabi,...), rituksimab (Mabthera, Rixathon), tocilizumab (RoActemra), sarilumab (Kevzara), iksekizumab (Taltz), sekukinumab (Cosentyx), ustekinumab (Stelara), anakinra (Kineret)

* priporočilo je splošno. Posamezniki, ki bodo od svojega revmatologa prejeli drugačna navodila, naj upoštevajo navodila namenjena posebej njim.